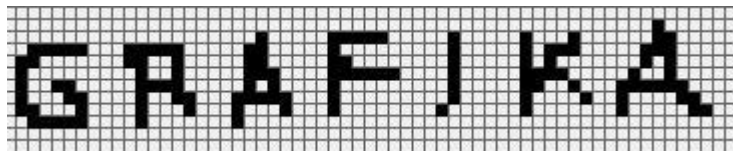

4. RASTERSKA GRAFIKA

Prikaz na zaslonu računala

- potrebna je rasterizacija objekata koje prikazujemo (*pixel shader engine*)
- kontinuirane objekte potrebno je diskretizirati u 2D prostoru
 - prikaz dužine, poligona, kružnice, zahtijeva diskretizaciju
 - prikaz slike na računalu zahtijeva diskretizaciju (uzorkovanje), kao bi svakom slikovnom elementu pridijelili intenzitet (boju), uređaji za snimanje npr. digitalni fotoaparat obavlja postupak uzorkovanja
 - postupak uzorkovanja – javlja se neželjeni učinak alias koji se očitije u nazubljenim linijama ili neželjenim uzorcima na teksturi (*moire*)

4.1 Bresenhamov postupak

– Prikaz dužine

- određuje koje točke rastera trebaju biti osvijetljene kako bi načinili prikaz ravne linije http://threejs.org/examples/#webgl_interactive_voxelpainter
- postupak je u konačnici ostvariv upotrebom cjelobrojnog zbrajanja (oduzimanja) i posmaka

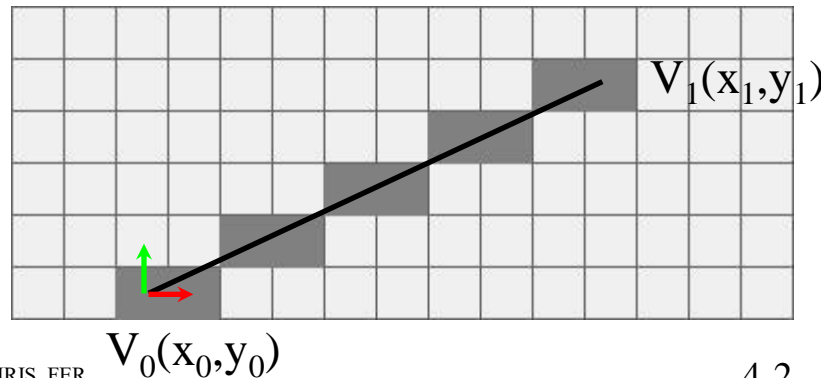
– osnovni algoritam 0-45°

- odabiremo cjelobrojne vrijednosti koje odgovaraju središtima slikovnih elemenata (pixela) $V_0(x_0, y_0)$, $V_1(x_1, y_1)$
- jednačba pravca kroz V_0 , V_1

$$y - y_0 = \frac{y_1 - y_0}{x_1 - x_0} (x - x_0), \quad y = \frac{\Delta y}{\Delta x} (x - x_0) + y_0, \quad \begin{array}{l} \Delta y = y_1 - y_0 \\ \Delta x = x_1 - x_0 \end{array}$$

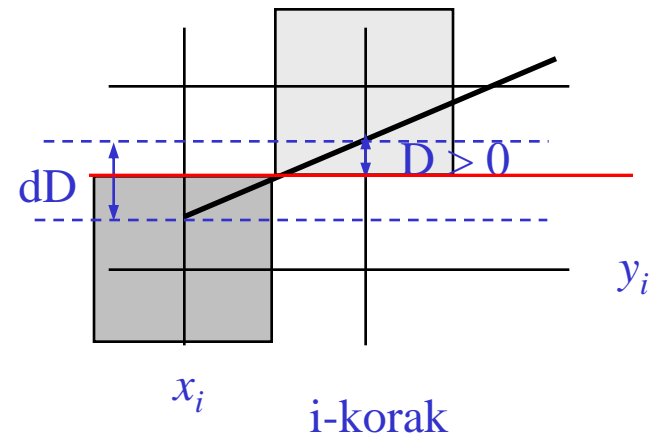
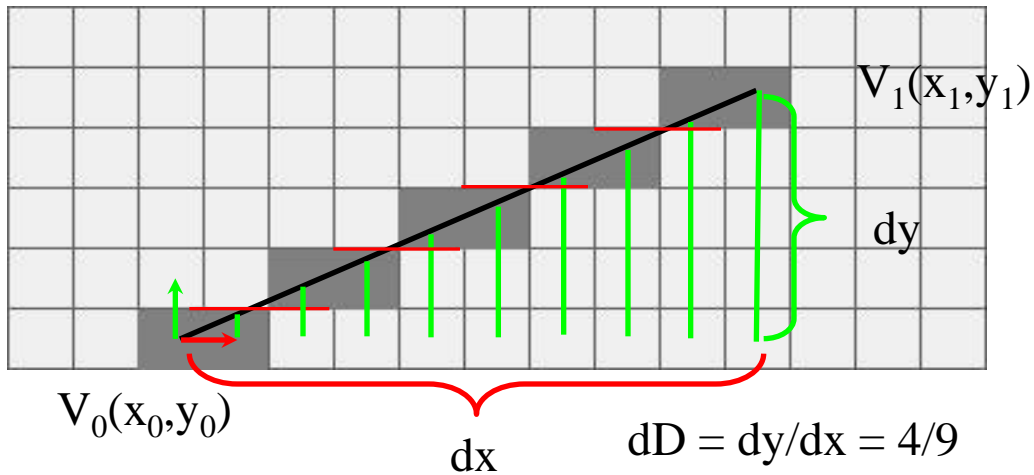
- x , y su koordinate slikovnog elementa kojeg ćemo osvijetliti

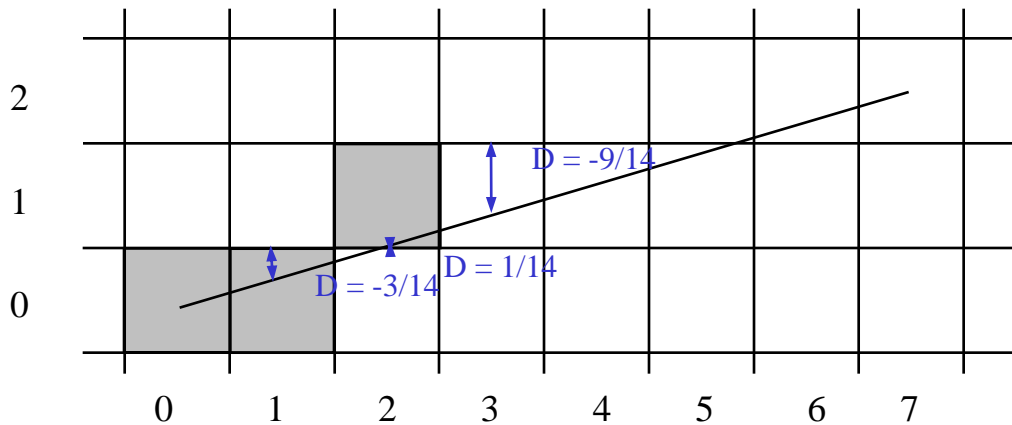
potrebno je zaokruživanje
(cjelobrojne koordinate)

// osnovni algoritam Bresenhama za cjelobrojne koordinate x0, x1, y0, y1

```
line(x0, x1, y0, y1) {  
    int dx = x1 - x0, dy = y1 - y0; // Pretpostavimo da linija nije vertikalna  
    float dD = abs(dy / (float) dx); // tj. dx != 0  
    float D = dD - 0.5,  
    int y = y0;  
  
    for (x= x0 to x1) {  
        crtaj(x,y);  
        if ( D ≥ 0 ) {  
            y = y + 1;  
            D = D - 1.0;  
        }  
        D = D + dD;  
    }  
}
```


$$dx = 7, dy = 2$$

$$dD = 2/7,$$

$$D = 2/7 - 1/2 = -3/14,$$

$$y = 0$$

```

for (x = 0 to 7) {
  crtaj(x,y);
  if (D ≥ 0) {y++; D- -};
  D = D + 2/7;
}

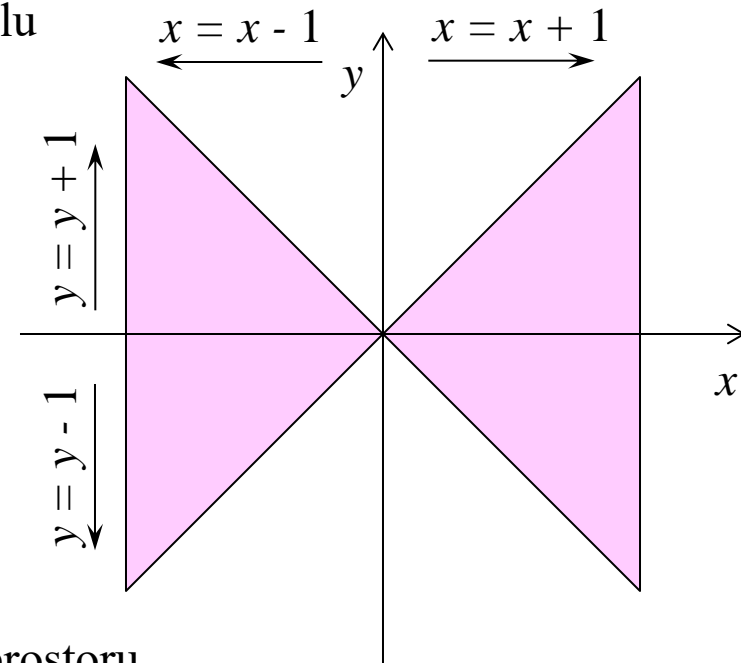
```

- ishodište zaslona je obično u gornjem lijevom uglu
- proširenje postupka 0 - 45 na sve kutove
 - razlikujemo 2 područja
 - x se povećava/smanjuje za 1
 - y se povećava/smanjuje za 1

- <http://bert.stuy.edu/pbrooks/graphics/demos/BresenhamDemo.htm>

- algoritam koji radi s cjelobrojnim vrijednostima
 - prilagođeno sklopovskoj implementaciji
 - cijeli algoritam pomnožimo s dx (sve naredbe na koje ima utjecaj)

- postupak je lako proširiv na diskretizaciju u 3D prostoru

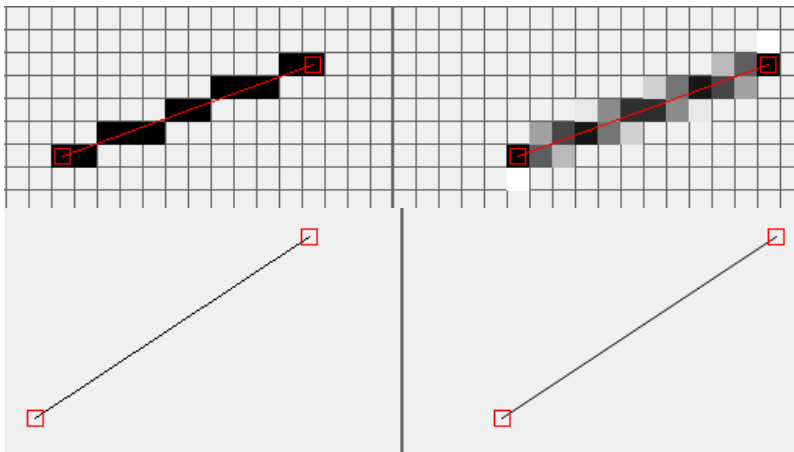
4.2 Neželjeni učinci uslijed diskretizacije

- dva načina umanjivanja učinka diskretizacije
 - udaljenost D određuje hoćemo li osvijetliti gornji slikovni element ili donji
možemo koristiti D za određivanje intenziteta (sive razine) slikovnog elementa
 - npr. ako je $D = 0$, tada je $D_0 = 0,5$, $D_1 = 0,5$, ($D_1 + D_0 = 1$, 0-crno, 1-bijelo)

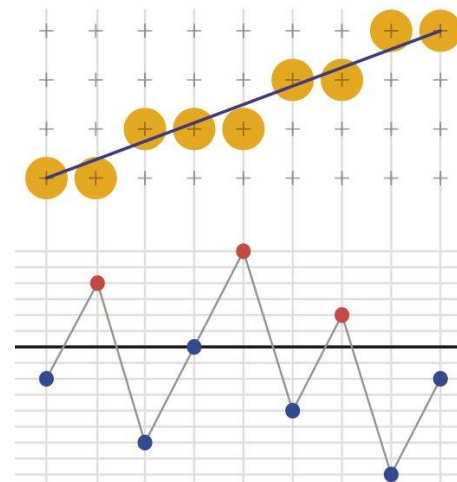
<http://www.cs.technion.ac.il/~cs234325/Applets/NewApplets/experiments/antialiasing.html>

<http://members.chello.at/easyfilter/canvas.html>

```
glLineWidth(1.5);           // potreban je RGBA mod
glEnable(GL_LINE_SMOOTH);  // ili glEnable(GL_POINT_SMOOTH);
glHint(GL_LINE_SMOOTH_HINT, GL_NICEST); // GL_NICEST ili GL_DONT_CARE
glEnable(GL_BLEND);        // omogućeno stapanje
glBlendFunc(GL_SRC_ALPHA, GL_ONE_MINUS_SRC_ALPHA);
```


Ž. M. ZEMRIS, FER

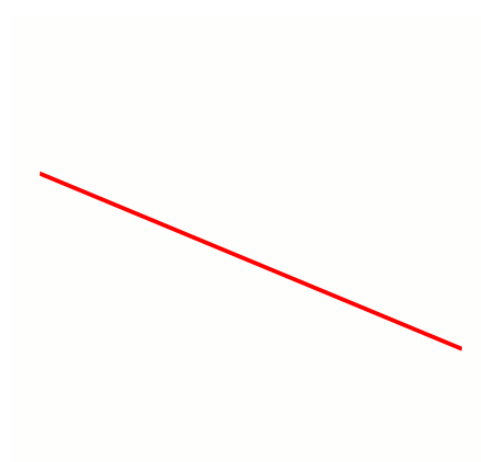
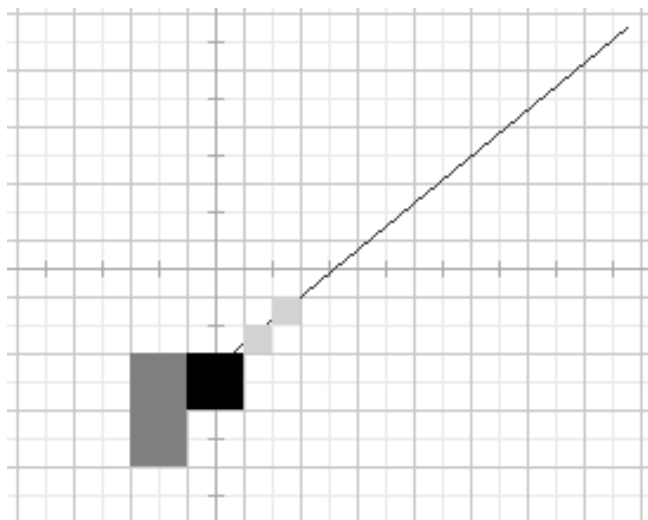
Neželjeni učinci uslijed diskretizacije

– povećano uzorkovanje – povećamo razlučivost rastera

<http://jyunming-chen.github.io/tutsplus/tutsplusS-5.html>

- odredimo slikovne elemente koji bi bili osvjetljeni, na osnovi toga određujemo konačan intenzitet

<http://www.kevs3d.co.uk/dev/shaders/polyhedra3.html>

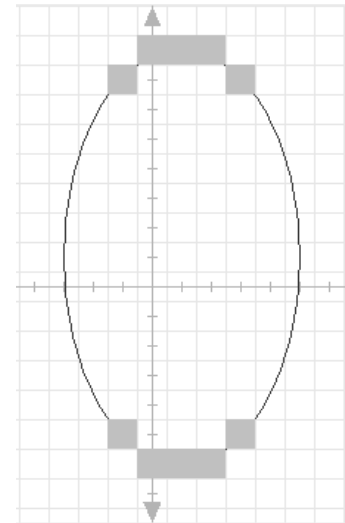
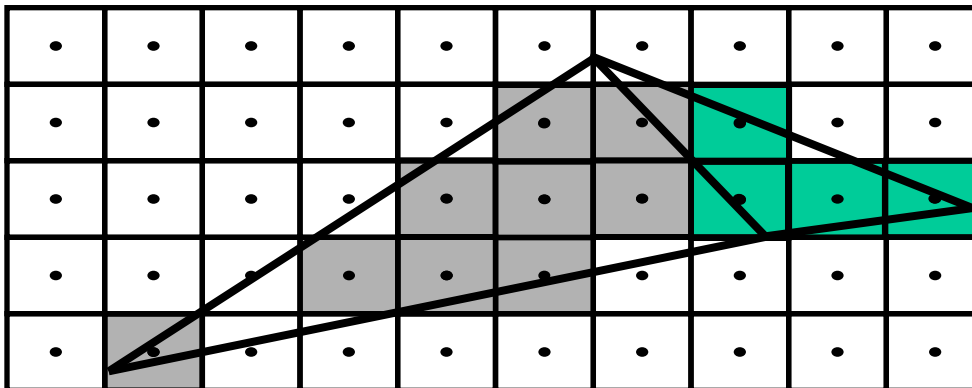

4.4 Rasterizacija dvodimanzijskih objekata

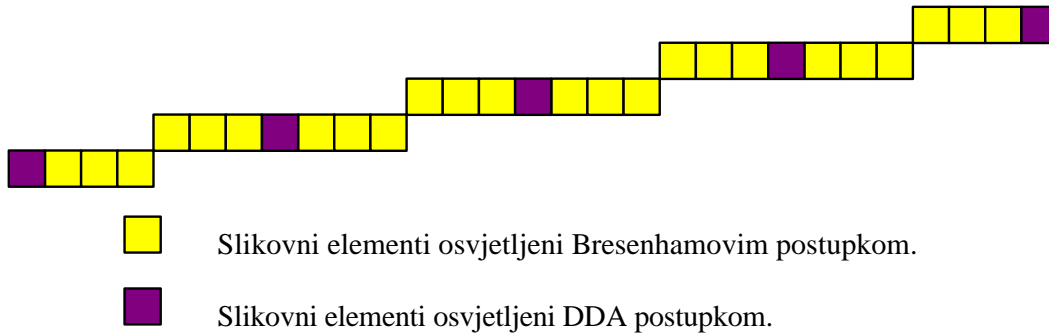
- kružnica – osnovna ideja Bresenhamovog postupka primjenjiva je na analitički definirane objekte npr. kružnica, elipsa

<http://members.chello.at/easyfilter/canvas.html>

- rasterizacija poligona - rubovi
- popunjavanje poligona (uzorkovanje)
 - određivanje rubnih točaka, DDA algoritam
 - popunjavanje liniju po liniju

DDA algoritam (Digitalni Diferencijalni Analizator)

- za svaki y imamo samo *jedan* slikovni element
- <http://www.sunshine2k.de/coding/java/Polygon/Filling/FillPolygon.htm>

// DDA algoritam

```
xi = x0;  
xf = -0.5;  
mi = (x1 - x0) div (y1 - y0);  
mf = (x1 - x0)/(y1 - y0) - mi;  
for (y = y0; y <= y1; y=y+1) {  
    crtaj (xi,y);  
    xi = xi + mi;  
    xf = xf + mf;  
    if (xf>=0) {  
        xi = xi + 1;  
        xf = xf - 1;  
    }  
}
```

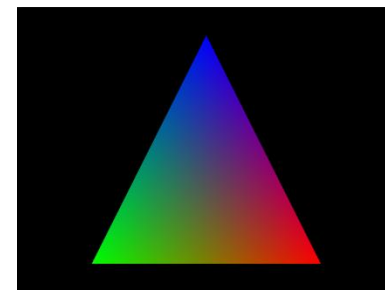
// DDA - Cjelobrojne varijable

```
xi = x0;  
xf = -(y1-y0);  
mi = (x1 - x0) div (y1 - y0)  
mf = 2 * ((x1 - x0) mod (y1 - y0))  
for { y = y0; y <= y1; y=y+1) {  
    crtaj (xi,y);  
    xi = xi + mi;  
    xf = xf + mf;  
    if (xf>=0) {  
        xi = xi + 1;  
        xf = xf - 2 * (y1 - y0);  
    }  
}
```

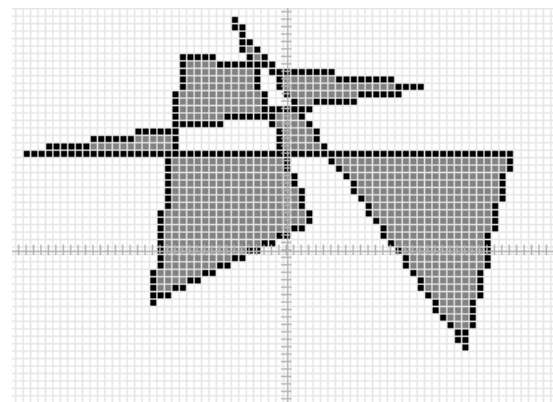
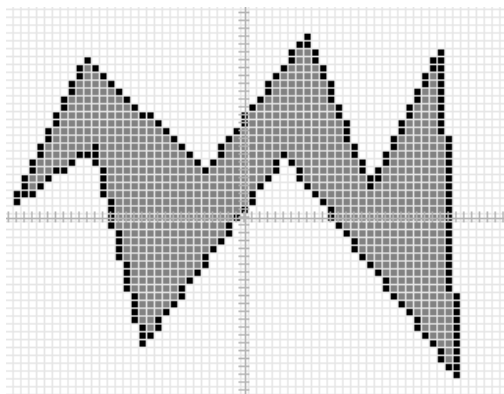

Popunjavanje poligona

- konveksni poligoni – DDA određuje jednu lijevu i jednu desnu točku a može se odrediti i boja

<http://www.sunshine2k.de/coding/java/TriangleRasterization/TriangleRasterization.html>

- konkavni poligoni – bojanje od neparnih do parnih točaka (kompleksni poligoni, s rupom)

- problem popunjavanja i prijanjanja poligona
 - <http://www.netgraphics.sk/areas#vyplnanioblasti>
 - nazubljeni rubovi <http://acko.net/files/fullfrontal/fullfrontal/webglmath/online.html>
- određivanje odnosa točke i poligona

Primjeri drugih primjena Bresenhamovog i DDA algoritma

- određivanje vidljivosti scene za zadani položaj promatrača i smjer gledanja

<http://www.emanueleferonato.com/2015/12/10/calculating-dynamic-light-and-shadows-in-tile-based-roguelike-games-part-1-bresenham-line-algorithm/>

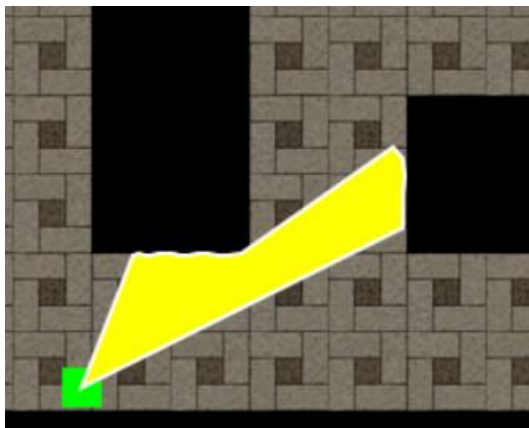
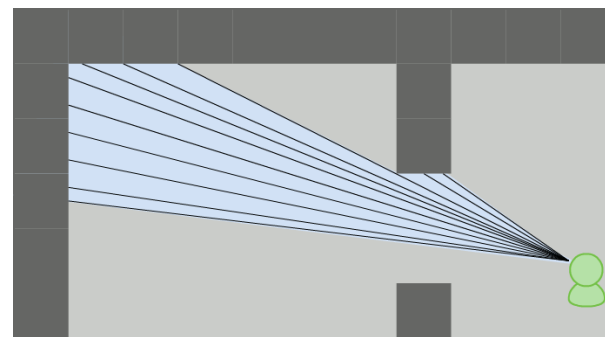
<http://www.emanueleferonato.com/2014/10/10/a-quick-html5-survival-horror-prototype-made-with-phaser/> (strelice)

- određivanje vidljivosti scene u labirintima

– <http://www.spacegoo.com/maze/>

- proširenje na 3d prostor

– <http://maxogden.github.io/voxel-engine/> ili <http://didact.us/spatial-events/>

Alias učinci

- frekvencija uzorkovanja (gustoća slikovnih) elemenata je premala
 - teorija uzorkovanja Shannon'ov torem uzorkovanja vrijedi i za 2D, 3D ... (također i u vremenskoj domeni, odnosno broj slika/s)
 - prije uzorkovanja potrebno je načiniti filtriranje nisko propusnim LP filtrom, tako da frekvencijski ograničimo signal (sliku)
 - različiti rekonstrukcijski filtri kojima možemo rekonstruirati ponovo kontinuirani oblik
- [primjer](#)

